

QORTI KOSTITUZZJONALI

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL**

Seduta ta' nhar l-Erbgħa, 30 ta' Ġunju, 2021.

Numru 6

Rikors numru 111/19/1 TA

Christopher Mazzitelli

v.

Avukat Ġenerali, Kummissarju tal-Pulizija u b'digriet tal-25 ta' Ġunju, 2020 ġie kġamat fil-kawża l-Avukat tal-Istat għal kull interess li jista' jkollu.

1. Din is-sentenza titratta l-appell tal-attur u l-appell inċidentali tal-Avukat Ġenerali u l-Avukat tal-Istat mis-sentenza tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla dwar allegat dewmien eżagerat fil-proċeduri Kriminali *il-Pulizija v. Christopher Mazzitelli* (numru 346/2016) deċiża fil-25 ta' Jannar, 2019 mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.

2. Fit-22 ta' April, 2004 l-attur flimkien ma' persuni oħra kien tressaq arrestat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja u akkużat li fl-20 ta' April, 2004 u l-erba' xhur ta' qabel, kiser il-provvedimenti tal-Kap. 101 billi assoċja ruħu ma' terzi sabiex ibiegħ jew jittraffika l-eroina, kokaina u kannabis; biegh id-droga; kien fil-pussess tal-istess droga; u sar riċediv b'sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tad-29 ta' Lulju, 2002. Kien biss fil-25 ta' Jannar, 2019 li l-kawża kienet deċiża b'sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, li biha l-attur instab ħati li kellu d-droga kannabis fil-pussess tiegħu u l-qorti kkundannatu jħallas multa ta' mitt euro (€100). Għall-kumplament tal-akkużi ddikjarat li mhuwiex ħati u lliberatu minnhom. Sentenza li ngħatat wara li b'digriet tat-3 ta' Ġunju, 2016 il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali laqgħet it-talba u ordnat is-separazzjoni tal-ġudizzju fil-konfront tal-attur.

3. Bis-sentenza tat-2 ta' Marzu, 2021 il-Qorti Ċivili, Prim'Awla ddeċidiet favur l-attur li l-kawża Kriminali fuq imsemmija ma gietx deċiża fi żmien raġonevoli u kkundannat lill-Avukat Ġenerali u l-Avukat tal-Istat sabiex iħallsuh is-somma ta' għaxart elef euro (€10,000) b'imghax ta' 5% b'effett mill-1 ta' Jannar, 2010. Data li fiha l-ewwel Qorti ddikjarat li kellhom raġonevolment ikunu determinati l-proċeduri Kriminali. Min-naħa l-oħra ordnat il-liberazzjoni mill-osservanza tal-ġudizzju tal-Kummissarju tal-Pulizija.

4. Dwar il-meritu l-ewwel Qorti rragunat:

44. *B'ordni tal-Avukat Ġenerali mogħtija bis-saħħa tas-subartikolu (2) tal-artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap. 101 (ara fol 13), ir-rikorrenti tressaq b'imputat, quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Strutturja fit-22 t'April 2004, flimkien mal-ko-imputati l-oħra Giovanna, Joseph u Marco Pace sabiex din ittemm il-kumpilazzjoni ai termini tal-artikolu 27 tal-istess Kap. 101.*

45. *Ir-rikorrenti ġie hemm akkużat li pprokura, forna, biegh u/jew traffika kif ukoll kellhu fil-pussess iżda mhux għall-użu esklussiv tiegħu d-droga eroina, kokajina u raża tal-cannabis bi ksur ta' l-imsemmi Kap. 101, u li sar riċediv b'sentenza tal-Qorti tal-Appell mogħtija fid-29 ta' Lulju 2002 (ara akkuża fol 1, ibid).*

46. *Dik inhar il-Maġistrat Istittur fil-preżentata laqa' t-talba tal-prosekuzzjoni a tenur ta' l-artikolu 22(A)(1) tal-Kap. 101 u ordnat l-iffriżar tal-flejjes u l-proprjeta mobbli u immobbli li jappartjenu lir-rikorrenti (ara verbal fol 9, ibid u pubblikazzjoni fil-gazzetta tal-gvern a' fol 302, ibid, vol 2). Dik inhar ukoll id-difiża talbet il-ħelsien mill-arrest tal-imputati kollha inkluż għalhekk ir-rikorrenti. Iżda fuq oppożizzjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija u l-Avukat Ġenerali (ara nota kongunta a' fol 27), ċaħdet it-talba b'digriet tas-26 ta' April 2004 (fol 33).*

47. *Il-Kumpilazzjoni ingħalqet fit-12 ta' Mejju 2004 (ara verbal a' fol 220). Dik inhar il-Qorti illiberat lil Joseph Pace u għal bqija tal-imputati ddecidiet li hemm raġunijiet biżżejjed biex dawn jitqiegħdu taħt att ta' akkuża (ara digriet fol 287). Fuq talba tad-difiża, il-Qorti tgħat lil dawn l-imputati, inkluż għalhekk lir-rikorrenti, il-ħelsien mill-arrest taħt il-pattijiet u kondizzjonijiet kontenuti fid-digriet tagħha tal-libertá provvizorja. Iżda fid-digriet tagħha l-Qorti tat lir-rikorrenti l-ħelsien mill-arrest taħt l-obbligazzjoni, fost oħrajn, li jibqa' d-dar taħt arrest domiciljari u joħroġ biss "biex jattendi l-Qorti jew għal xi raġuni medika però mhux qabel ma jkun avża lill-uffiċjal prosekutur" (a' fol 282). Il-Qorti mbagħad irrinvijat l-atti lill-Avukat Ġenerali.*

48. *Ir-rikorrenti prezenta żewġ rikorsi għal modifika ta' din il-kundizzjoni sabiex ikun f'qagħda li jista' jmur għax-xogħol li jibda fis-7 ta' fil-għodu u jispicċa fis-7 ta' fil-għaxija: wieħed fl-1 ta' Settembru 2004 (fol 312) li l-Qorti astjeniet milli tieħu konjizzjoniji tiegħu peress li ġie prezentat tardivament, (ara digriet a' fol 314) u l-ieħor fl-14 ta' Ottubru 2004 (fol 331). Permezz ta' digriet datat 22 ta' Ottubru 2004 (fol 335), il-Qorti laqgħet it-talba u ordnat lir-rikorrenti joħroġ mid-dar nofs siegħa qabel ma jibda x-xogħol, jġigifieri fis-6.30 ta' filgħodu, u jirritorna d-dar siegħa wara li jispicċa mix-xogħol, jġigifieri fit-8 ta' filgħaxija, kif ukoll li jiffirma l-għassa ta' l-Ħal Qormi kuljum.*

Ir-rikorrenti għalhekk dam taħt arrest domiciljari mit-12 ta' Meju 2004 sat-22 ta' Ottubru 2004, jiġifieri ħames xhur u għaxart ijiem.

49. *Matul il-kors tal-kawża ir-rikorrenti preżenta diverżi rikorsi għall-estenzjoni u/jew tneħħija tal-kundizzjoni tar-rinkażar. Huwa beda jagħmel dan madwar sena wara bil-preżentata ta' żewġ rikorsi fid-29 ta' Novembru 2005 (a' fol 417) u fis-16 t'April 2006 (fol 438) sabiex fit-3 ta' Diċembru 2005 u fl-20 ta' Meju 2006 rispettivament jiġi estiż il-ħin tar-rinkażar sa nofs il-lejl ħalli jattendi għat-tieg tan-neputija tas-sieħba tiegħu u tal-kuġina tiegħu rispettivament. L-ewwel rikors ġie miċħud b'digriet tad-29 ta' Novembru 2005 (a' fol 419) filwaqt li l-ieħor, għalkemm oppost mill-Avukat Ġenerali (ara risposta fol 440), ġie milqugħ (ara verbal 5 ta' Meju 2006 a' fol 441). Sena wara, ir-rikorrenti mbagħad preżenta rikors ieħor fis-17 ta' Meju 2007, sabiex "wara 'il fuq minn tlett snin li ilu għaddej dan il-każ, il-ħinjiet tar-rinkażar tiegħu jiġu vrjati fis-sens li jiġu estiżi mqarr sal-1000p.m., anke sabiex ikun jista', issa li ġej is-sajf, joħroġ lit-tfal minuri tiegħu". Minkejja l-oppożizzjoni tal-Avukat Ġenerali (ara risposta a' fol 515), il-Qorti laqgħet it-talba b'digriet tat-22 ta' Meju 2007 (a fol 516) u naqset il-ħin tar-rinkażar għal saġhtejn u nofs oħra billi awtorizzat lir-rikorrenti jirrinkaža sa mhux aktar tard mill-10.30p.m.. Madwar sena u għaxar xhur wara, ir-rikorrenti talab permezz ta' rikors ieħor tas-17 ta' Marzu 2009 (a' fol 659) li jitneħħa l-ħin tar-rinkażar fl-isfond tal-fatt "Illi dan il-każ ilu għaddej kważi ħames snin u l-esponenti dejjem osserva l-kondizzjonijiet imposti fuqu minn din l-Onorabli Qorti" u "biex iun jista' jiftaħ ħanut, kif ukoll ikollu ħin joġroġ mal-familja, speċjalment li ġej is-sajf, u li għadda tant żmien mindu ġie akkużat." L-Avukat Ġenerali reġa oppona taħt is-soltu raġuni li "ċ-ċirkostanzi tar-rikorrenti ma inbidlux". Fuq din l-oppożizzjoni l-Qorti, issa diverżament komposta, ċaħdet it-talba b'digriet tal-20 ta' Marzu 2009 (a fol 662).*

50. *Ftit iktar minn disa' xhur wara permezz ta' rikors ieħor tal-5 ta' Jannar 2010 (a' fol 816), ir-rikorrenti reġa talab sabiex il-kondizzjoni tar-rinkażar titneħħa kompletament jew inkella li tiġi estiża b'mod ampju in vista tar-raġunijiet segwenti: "Illi f'dan il-perjodu ta' tmien snin, l-esponenti dejjem obda skrupolożament l-ordnijiet kollha mposti fuqu; Illi din il-kawża tinstab fl-egħluq tal-provi tal-prosekuzzjoni u huwa mistenni li fil-futur qarib l-Avukat Ġenerali jagħżel il-Qorti kompetenti li ser tiġġudika dan il-każ; Illi l-esponenti qatt ma nġieb quddiem Qorti sabiex jew jwieħeb għad-delitt tal-ksur tal-bail conditions u lanqas qatt ma nġieb sabiex jwieġeb għal talba tal-prosekuzzjoni sabiex huwa jitlef dan il-benefiċċju stante li huwa ma huwiex persuna affidabbli; ...ma teżisti l-ebda raġuni valida fil-liġi li a bażi tagħha, għandha tibqa mposta fuq l-esponenti l-kondizzjoni tar-rinkażar;". Minkejja dawn il-bidliet kollha taċ-ċirkostanzi elenkati mir-rikorrenti stess f'dan ir-rikors, l-Avukat Ġenerali reġa oppona bl-istess sentenza li "ċ-ċirkostanzi tar-rikorrent ma inbidlux" (ara risposta a' fol 818).*

51. *Minhabba din l-oppożizzjoni tal-Avukat Ġenerali, l-Qorti reġgħet ċaħdet it-talba (ara digriet tas-7 ta' Jannar 2010 a' fol 819). Ir-rikorrenti*

b'rikors ieħor tat-12 ta' Jannar 2010 (a' fol 820) reġa elenka l-istess bidliet taċ-ċirkostanzi li verament kienu jimmeritaw it-tneħħija/estensjoni tal-kundizzjoni tar-rinkażar u talab li l-konsulent legali tiegħu jagħmel xi sottomissjonijiet in sostenn ta' din it-talba. L-Avukat Ġenerali baqa' jopponi bl-istess raġuni "illi kif ġie indikat preċedentement iċ-ċirkostanzi tar-rikorrent ma inbidlux". Izda wara li ġie trattat ir-rikors tar-rikorrenti fl-udjenza tat-13 ta' Jannar 2010 (ara verbal fol 56), il-Qorti għarfet tvarja d-digriet preċedenti u estendiet il-ħin tar-rinkażar tar-rikorrenti għal-nofsillejl (ara digriet tal-14 ta' Jannar 2010 a' fol 857).

52. *Ir-rikorrenti reġa preżenta rikors ħames xhur wara (a' fol 1069) sabiex il-kondizzjoni tar-rinkażar titneħħa kompletament jew tal-anqas li l-obbligu tal-iffirmar ma jibqax ristrett bil-kondizzjoni tal-ħin. L-Avukat Ġenerali oġġezzjona għal dan ir-rikors fuq ir-raġuni li "ma jidherx li hemm xi raġuni mpellenti li timmilita favur li jinbiddu l-kondizzjonijiet ta' l-imputat" (ara risposta a' fol 1071). Fid-dawl ta' din l-oppożizzjoni, l-Qorti ċaħdet it-talba b'digriet tat-28 ta' Ġunju 2010 (a' fol 1072).*

53. *B'rikors ieħor preżentat kwazi sena wara fl-20 ta' Mejju 2011, ir-rikorrenti reġa talab li jiġi awtorizzat ili jirrinkaza ruħu sa mhux aktar tard mis-2 ta' filgħodu inter alia għar raġunijiet li "jekk ikun hemm xi tieg, jew avvenimenti oħra familjari jkun jista' jattendi b'serħan il-moħħ mingħajr l-inkwiet illi jrid jitlaq kmieni min fejn ikun sabiex jirrinkaza u jossera l-kundizzjonijiet tal-ħelsien mill-arrest;...il-proċeduri waslu fi stadju avvanzat ħafna b'dan li ma għadx hemm lok li wieħed jinkwieta li l-esponenti ser jinterferixxi max-xhieda jew jintraċċja l-kors tal-ġustizzja. Di più huwa għandu rabtiet solidi ma' Malta stante li huwa Malti u għandu familja u xogħol ġewwa Malta stess u għalhekk lanqas hemm il-biża li jitlaq jew jaħrab minn Malta...li ma hemmx biża' reali li l-esponenti mhux ser jottepra ruħu mal-linji gwida imsemmija fl-artikolu 575". Izda l-Qorti reġgħet straħet fuq l-oppożizzjoni tal-Avukat Ġenerali (ara risposta a' fol 1274) u reġgħet ċaħdet it-talba b'dirgriet tat-23 ta' Mejju 2011 (fol 1275).*

54. *Sussegwentement b'rikors preżentat ftit jiem wara fl-10 ta' Ġunju 2011, ir-rikorrenti talab sabiex tkun sospiża l-kondizzjoni tar-rinkażar bejn il-lejl tat-18 u 19 ta' Ġunju 2011 previa tieg li fih it-tifla tiegħu kienet se tkun flower girl (fol 1276). L-Avukat Ġenerali oġġezzjona għas-sospiza tar-rinkażar izda ma sabx oġġezzjoni favur estensjoni tal-ħin li fih ikun jista' jibqa' barra dakinhar (ara risposta a' fol 1279). Il-Qorti b'digriet tat-13 ta' Ġunju 2011 (fol 1280) awtorizzat lir-rikorrenti jirrinkaza mhux aktar tard mis-2 ta' filgħodu tad-19 ta' Ġunju 2011. B'rikors ieħor preżentat kwazi erbgħa snin wara fil-11 ta' Frar 2015, ir-rikorrenti reġa talab lil-Qorti tneħħi l-kondizzjoni tar-rinkażar u tirriduċi l-ammont ta' depositu għar-raġuni li "ma fadal l-ebda raġuni valida la fil-fatt u lanqas fid-dritt li a baži tagħha din il-kundizzjoni għandha tibqa hekk imposta. Illi huwa magħruf kif huma bosta l-persuni li għandhom dawn it-tip ta' akkużi u proċeduri aktar serji tenut kont l-ammonti allegatament involuti u li ma għandhomx il-kodnizzjoni ta' rinkażar...".*

Iżda l-Avukat Ġenerali, filwaqt li ma opponiex li jitnaqqas id-depożitu, xorta baqa' jinsisti fl-oppożizzjoni tiegħu għat-talba tar-rikorrenti li jitneħħa r-rinkażar, din id-darba għaliex skontu "l-ħinijiet kif inhuma llum (00:00-6:30am) huma raġjonevolissimi fiċ-ċirkostanzi" (ara risposta a' fol 1712). Fuq din l-oppożizzjoni il-Qorti reġgħet b'digriet tal-24 ta' Frar 2015, ċaħdet it-talba tar-rikorrenti għat-tneħħija tar-rinkażar u laqgħet it-talba għar-riduzzjoni fl-ammont tad-depożitu (ara fol 1713). Iżda permezz ta' rikors ieħor preżentat dik inhar stess li inqas dan l-aħħar digriet tal-24 ta' Frar 2015, ir-rikorrenti baqa jinsisti għat-tneħħija tal-kondizzjoni tar-rinkażar b'mod komplet għar-raġunijiet li "tul dawn il-proċeduri l-esponenti dejjem obda l-kondizzjonijiet kollha mposti fuqu – turija ta' dan huwa l-fatt li l-esponenti QATT ma tressaq bi ksur ta' vjolazzjoni tal-ħelsien mill-arrest; Illi l-esponenti kawzi oħra pendent i l-qorti ma għandux. Illi tul dan iż-żmien kollu l-esponenti dejjem kellu fuqu l-kondizzjoni tar-rinkażar. L-passat juri u prova tal-affidabilità tal-esponenti. Għandu jiġi mfakkar l-ammont tal-pleġġ, kif ukoll il-garanzija personali li għandu mdendlin fuqu l-esponenti, [li flimkien jammontaw għal aktar minn 40,000.00 Euro], ċertament huma raġuni aktar milli valida li a bażi tagħha tiggarrantixxi, kif del resto sar dan l-aħħar snin li l-esponenti jibqa' miexi dritt mal-liġi. Ma huwiex mifhum għalfejn għandha tibqa in vigore f'dawn iċ-ċirkostanzi l-kondizzjoni tar-rinkażar fil-ħinijiet ta' bejn nofs il-lejl u s-6.30 – la hemm bażi legali u wisq anqas waħda fattwali". Għal dan ir-rikors l-Avukat Ġenerali ma rrispondiex entro t-terminu mogħti lillu bir-riżultat li l-Qorti, b'digriet tat-30 t'April 2015 (fol 1716) laqgħet it-talba u naqset sagħtejn oħra mill-kundizzjoni tar-rinkażar billi awtorizzat lir-rikorrenti jirrinkaža fis-2am u joħroġ mid-dar fis-6.30am. L-Avukat Ġenerali umbagħad irregistra fil-5 ta' Mejju 2015 nota tardiva (a' fol 1717) fejn informa l-Qorti li huwa ma jopponix għat-talba tar-rikorrenti. L-Avukat Ġenerali għaraf ma jopponix ukoll għat-talba sussegwenti tar-rikorrenti magħmula senà wara b'rikors tat-13 ta' Mejju 2016 (a' fol 1795) għat-tneħħija jew estenzjoni ampja tal-kundizzjoni tar-rinkażar (ara risposta a' fol 1798). Konsegwentement il-Qorti laqgħet it-talba b'digriet tal-25 ta' Mejju 2016. Isegwi għalhekk li, minkejja dawn it-tentattivi kollha min-naħa tar-rikorrenti sabiex ma jibqax marbut b'din il-kundizzjoni tar-rinkażar, huwa kellu jibqa' sottomess għal din il-kundizzjoni għal żmien li jkopri t-22 ta' Ottubru 2004 (meta giet imposta fuqu din il-kundizzjoni) sal-25 ta' Mejju 2016 (meta din il-kundizzjoni giet effettivament imneħħija), jiġifieri għal ħdax il sena, seba' xhur u tlett ijiem.

55. Minn naħa l-oħra l-ordni tal-iffriżar tal-assi tar-rikorrenti mogħtija fit-22 t'April 2004 giet biss revokata b'digriet tal-1 ta' Marzu 2019 (fol 2503, kawża numru 346/16, Vol 6) fuq talba tar-rikorrenti b'rikors preżentat fis-27 ta' Frar 2019 (ara fol 2502, ibid) wara li l-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu ġew konkluzi bis-sentenza tal-25 ta' Jannar 2019 (ara fol 2475). Din l-ordni għalhekk baqgħet viġenti fil-konfront tar-rikorrenti matul il-kors kollu tal-proċeduri kriminali kontra r-rikorrenti.

56. L-iffriżar tal-assi u d-detenzjoni tar-rikorrenti segwita bl-arrest domiciljari umbagħad ħelsien mill-arrest taħt il-kundizzjoni tar-rinkażar,

huma fatturi li kienu jinneċessitaw ‘diliġenza speċjali’ min naħa tal-awtoritajiet sabiex jassiguraw li l-proċeduri kriminali jġu ndirizzati b’iżjed heffa (**Jabłoński vs Poland**, § 102; **Chudun vs Russia** § 112 ġia ċitati supra). Dan speċjalment min-naħa tal-Kummissarju tal-Pulizija bħala l-awtoritá nnifisha li talbet għall-ordni tal-iffriżar u mill-Avukat Ġenerali li għal hax -il sena sħaħ konsistentement fittex li jinsisti fl-oppożizzjoni tiegħu għal-ħelsien mill-arrest tar-rikorrenti umbagħad għal varjazzjoni tal-kondizzjoni tar-rinkażar. Iżda minflok ma mexxa l-każ b’din id-diliġenza speċjali, l-Avukat Ġenerali kien fil-fatt il-każun ta’ dan id-dewmien kollu fil-proċeduri kriminali kontra r-rikorrenti.

57. Sa mill-ewwel nota, l-Avukat Ġenerali iddeċieda juża l-proċedura tar-rinviju stabbilita fl-artikolu 405 tal-Kap. 9 sabiex minflok jitlob lil Qorti tagħmel mistoqsijiet oħra li jkun għa nstengħu jew li jindika xhieda godda skont l-artikolu imsemmi, jitlob lil Pulizija jgħid fid-dettal xi provi fadal u jitlob l-Qorti li tinstema kull prova li ġgib il-pulizija. Dan meta, a tenur tal-istess artikolu dan l-obbligu kien filfatti jaqa fuqu u mhux fuq il-Pulizija (ara rinviji 15 ta’ Ġunju 2004 a’ fol 307, 3 ta’ Awwissu 2004 a’ fol 311, 4 ta’ Ottubru 2004 a’ fol 326, 19 ta’ Novembru 2004 a’ fol 362, 30 ta’ Diċembru 2004 a’ fol 366, 17 ta’ Frar 2005 a’ fol 374, 6 ta’ April 2005 a’ fol 389, 18 ta’ Mejju 2005 a’ fol 393, 4 ta’ Lulju 2005 a’ fol 403, 10 ta’ Awwissu 2005 a’ fol 407, 14 ta’ Settembru 2005 a’ fol 410, 2 ta’ Novembru 2005 a’ fol 414, 5 ta’ Diċembru 2005 a’ fol 420 u 11 ta’ Jannar 2006). Fir-rinviji tiegħu, l-Avukat Ġenerali baqa’ jinsisti li l-Qorti tisma kull prova oħra li ġgib il-Pulizija u li l-uffiċjal prosekutur jgħid dettaljatament xi provi fadal (apparti li jinstemgħu xhieda li kienu ġia xehedu) anke wara li l-Pulizija eżawriet il-provi tagħha u ddikjarat, għal iktar minn darba, li għalqet il-provi (ara verbal tat-3 ta’ Frar 2006 a’ fol 424 u rinviju sussegwenti tat-3 ta’ Marzu 2006 a’ fol 429, verbal tas-17 ta’ Marzu 2006 a’ fol 430 u rinviji sussegwenti tal-11 ta’ April 2006 a’ fol 436, 26 ta’ Mejju 2006 a’ fol 443, 12 ta’ Lulju 2006 a’ fol 446, 22 ta’ Awwissu 2006 a’ fol 453, 27 ta’ Settembru 2006 a’ fol 456, 29 ta’ Novembru 2006 a’ fol 463, 9 ta’ Jannar 2007 a’ fol 473 u verbal tad-19 ta’ Jannar 2007 a’ fol 479 fejn il-prosekuzzjoni għat-tielet darba reġgħet iddikjarat li m’għandhiex provi aktar x’tipproduċi).

58. Mir-rinviju tas-16 ta’ Frar 2007 (fol 481) l-hemm umbagħad, l-Avukat Ġenerali iddeċieda li jibda jitlob għal ċertifikat mediku ta’ WPS 45 rigward ferita kawżata b’gidma f’kuxtejha mill-ko-imputata Giovanna Pace fl-20 t’April 2004 “sabiex l-istess ferita tiġi kklassifikata bħala gravi” u li terġa tinstema lill-istess WPS 45 għalkemm din kienet diġa xehedet fit-12 ta’ Mejju 2004 (ara xhieda a’ fol 238) kif ukoll li tiġi esebita l-karta tal-identitá ta’ Giovanna Pace. Dan appartu li jibqa’ jinsisti b’mod mill-iktar stramb li l-Qorti tisma kull prova oħra li ġgib il-Pulizija u li l-uffiċjal prosekutur jgħid fadal xi provi aktar (ara rinviji tat-3 ta’ April 2007 fol 500, 21 ta’ Ġunju 2007 a’ fol 530, 27 ta’ Lulju 2007 ‘ fol 546, 17 ta’ Settembru 2007 a’ fol 552, 12 ta’ Novembru 2007 a’ fol 563, 24 ta’ Diċembru 2007 a’ fol 565, 12 ta’ Frar 2008, a’ fol 574, 26 ta’ Marzu 2008 a’ fol 592, 7 ta’ Mejju 2008 a’ fol 599, 24 ta’ Ġunju 2008 a’ fol 614, 19

ta' Awwissu 2008 a' fol 617, 1 ta' Ottubru 2008 a' fol 630, 6 ta' Novembru 2008 a' fol 635, 22 ta' Dicembru 2008 a' fol 641, 4 ta' Frar 2009 a' fol 651, 11 ta' Marzu 2009 a' fol 657, 11 ta' Ġunju 2009 a' fol 690 u 21 ta' Lulju 2009 a' fol 693). Din it-talba mill-Avukat Ġenerali, li kienet għal kollox estranea għall-akkuża tar-rikorrenti, saret għalhekk tlett snin wara li ġew istitwiti l-proċeduri kriminali.

59. *Il-Pulizija min naħa tagħha ħadet sentejn u ħames xhur biex tagħmel dak hekk mitlub mill-Avukat Ġenerali (mill-ewwel rinviju tas-16 ta' Frar 2007 sa' l-verbal tal-24 ta' Lulju 2009 fejn Dr. Mario Scerri ippreżenta r-rapport tiegħu rigward iċ-ċertifikat in kwistjoni). Dan minħabba li kellu jiġi stabbilit u rintraċat it-tabib li l-prosekuzzjoni ħasbet li ħareġ iċ-ċertifikat, umbagħad, peress li sar magħruf li dan ma kienx baqa jaħdem Malta, kellu jitharrek rappreżentant mid-dipartiment tal-emergenza li dan ma setgħax jattendi u s-Supretendent tal-Isptar Mater Dei li ma deherx għalkemm notifikat, umbagħad għax inbidel l-istess Supretendent li lanqas ma seta jattendi u s-segratarja tiegħu naqset ukoll li tidher f'diversi udjenzi, kif ukoll għaliex SM 45 kienet indisposta.*

60. *Dan ifisser li nħlew diverzi seduti wkoll minħabba li l-uffiċjal prosekutur nstab maqbud f'inkjesta jew impenjat f'xogħol urġenti f'Għawdex jew f'Qorti diverżament presjeduta jew sempliċiment indispost u għax inbidel l-istess uffiċjal prosekutur (ara verbali 2 ta' Marzu 2007 a' fol 482, 13/4/2007 a' fol 501, 18 ta' Mejju 2007 a' fol 511, 22 ta' Ġunju 2004 a' fol 531, 12 ta' Ottubru 2007 a' fol 553, 16 ta' Novembru 2007, 30 ta' Novembru 2007 a' fol 562, 11/1/2008 a' fol 566, 22 ta' Frar 2008 a' fol 575, verbal 4 ta' April 2008 a' fol 593, 16 ta' Mejju 2008 a' fol 600, 18 ta' Lulju 2008 a' fol 615, 23 ta' Awwissu 2008 a' fol 618, 9 ta' Ottubru 2008 a' fol 631, 21 ta' Novembru 2008 a' fol 636, 5 ta' Jannar 2009 a' fol 642 u 12 ta' Frar 2009 a' fol 652, 20 ta' Marzu 2009 a' fol 658, 30 t'April 2009 a' fol 677, 14 ta' Mejju 2009 a' fol 684, 22 ta' Ġunju 2009 a' fol 691, 24/7/2009 a' fol 694). Iżda agħar min hekk, meta fl-aħħar ġie stabbilit it-tabib li ħareġ dan iċ-ċertifikat u l-istess ġie prodott fl-atti, irriżulta li dan iċ-ċertifikat kien diġa ingħata lill-Pulizija u li għalhekk kien diġa fil-pusses tal-Pulizija (ara xhieda tat-tabiba Mary Rose Cassar a' fol 687) u kif ukoll li l-feriti hemm indikati kif klassifikati mill-espert mañtur apposta kienu ta' natura ħafifa u mhux ta' natura gravi kif ħaseb l-Avukat Ġenerali u abbażi ta' xiex insista dan kollu biex jiġi prodott iċ-ċertifikat.*

61. *Iżda l-istorja ma waqfitx hawn. Meta fl-aħħar il-Pulizija hekk eżegwiet dak mitlub mill-Avukat Ġenerali u għaldaqstant reġgħet ddikjarat li m'għandhiex provi aktar (ara l-verbal a' fol 694), l-Avukat Ġenerali ħela r-rinviju li jmiss biex jibqa' ad nauseam jinsisti mal-uffiċjal prosekutur li "in vista tar-rapport ta' Dr. Mario Scerri, l-uffiċjal prosekutur jgħid għandux xi jżid mal-provi tiegħu u definittivament fadallux aktar provi" kif ukoll li l-Qorti tisma' kull prova oħra li ġgħib il-pulizija (ara rinviju tal-24 ta' Awwissu 2009 a' fol 737). Konsegwentement inħliet ukoll l-udjenza li tmiss fejn hemmhekk reġa ġie dikjarat mill-Uffiċjal Prosekutur Spettur Victor Aquilina li l-*

Prosekuzzjoni ma fadlilhiex aktar provi f'dan il-każ (ara verbal tal-25 ta' Awwissu 2009 a fol 738).

62. *Mir-rinviju ta' wara, dak tal-24 ta' Settembru 2009 (fol 750), jiġifieri kwazi ħames snin u nofs wara li ġew istitwi l-proċeduri kriminali odjerni, l-Avukat Ġenerali stenbaħ bil-ħtieġa li jiġu prodotti dokumenti u jinstemgħu x-xhieda hemm elenkati. Mir-rinviju tat-18 ta' Frar 2010 (fol 915), jiġifieri sena u ħames xhur wara r-rinviju tal-24 ta' Settembru 2009, l-Avukat Ġenerali kompli jinstenbaħ bil-ħtieġa li jitlob għal iktar dokumenti u ħatra ta' espert biex janalizzza t-tlett ċellulari eżebiti a' fol 98. F'dak ir-rinviju l-Avukat Ġenerali talab ukoll għax-xhieda tal-espert AIC Richard Aquilina minkejja li r-relazzjoni tiegħu m'għandha x'taqsam xejn mal-proċeduri kriminali in mertu u ma kellu ebda nkarigu jew involviment f'l-istess proċeduri hekk kif iddikjara l-espert stess fix-xhieda tiegħu a' fol 1023.*

63. *Dan kollu appartu li dawn id-dokumenti, xhieda u eżebiti kienu kollha disponibbli sa mill-bidu tal-proċeduri kriminali u għalhekk ma kien hemm l-ebda ostaklu sabiex ix-xhieda, esperti u dokumenti hemm imsemmija jiġu prodotti u maħtura fil-bidu tal-istess proċeduri. F'dawn ir-rinviji l-Avukat Ġenerali baqa' jitlob ukoll li l-prosekuzzjoni tiddikjara definittivament xi provi għad fadlilha x'jinstemgħu u li l-Qorti tisma' kull prova oħra li l-Pulizija jidrilha xierqa li tressaq, minkejja li l-Pulizija ddikjarat diversi drabi li eżawriet il-provi tagħha (ara rinviji 9 ta' Novembru 2009 a' fol 762, 18 ta' Diċembru 2009 a' fol 814, 18 ta' Frar 2010 a' fol 915, 24 ta' Marzu 2010 a' fol 1009, 27 ta' April 2010 a' fol 1042, 14 ta' Ġunju 2010 a' fol 1061, 27 ta' Lulju 2010 a' fol 1074, 9 ta' Settembru 2010 a' fol 1145).*

64. *Il-Pulizija minn naħa tagħha ħadet 12-il udjenza li jkopru l-perjodu ta' madwar sena biex teżegwixxi dak rikjest fir-rinviji msemmija (verbal 2 ta' Ottubru 2009 a' fol 751, 13 ta' Novembru 2009 a' fol 763, 18 ta' Frar 2009 a' fol 813, 7 ta' Jannar 2010 a' fol 815, 13 ta' Jannar 2010, 26 ta' Frar 2010 a' fol 916, 29 ta' Marzu 2010 a' fol 1016, 12 ta' Mejju 2010 a' fol 1043, 24 ta' Ġunju 2010 a' fol 1062, 29 ta' Lulju 2010 a' fol 1075, 10 ta' Awwissu 2010 a' fol 1124, 23 ta' Settembru 2010 a' fol 1146). Meta lestiet minn dak mitlub minnha f'dawn ir-rinviji u invista tat-talba konsistenti tal-Avukat Ġenerali biex definittivament tiddikjara xi provi għad fadlilha minkejja li dan għamlitu kemm il-darba, il-Pulizija reġgħet għal darb'ohra ddikjarat li "definittivament m'għandhiex aktar provi xi tessaq" (ara l-verbal a' fol 1146).*

65. *Dulcis in fundo l-Avukat Ġenerali xorta ma ħassux lest biex joħroġ l-Att ta' l-Akkuża. B'nota tar-rinviju tat-28 ta' Ottubru 2010 (a' fol 1180), l-Avukat Ġenerali talab lil-Qorti (apparti s-soltu talba biex tiegħu konjizzjoni ta' kull prova oħra tal-Pulizija allavolja kienet ormai iktar milli ċara li l-Pulizija provi oħra ma kienetx se tressaq) li jinħatar espert sabiex jeżamina l-video cassettes in atti, senjatament Dok JMX3 "sabiex l-informazzjoni viżwali hemm kontenuta tkun tista tiġi protetta mill-elementi taż-żmien". Dok JMX3 kien diġa ilu eżebiet mill-Uffiċjal*

Prosektur Josric Mifsud għal sitt snin u ħames xhur, preċiżament fl-udjenza tat-12 ta' Mejju 2004 (ara verbal fol 250).

66. *Din it-talba deċiżament tardiva tal-Avukat Ġenerali ħadet erba' xhur oħra biex tiġi eżegwita (ara verbal ħatra tal-espert tad-29 ta' Ottubru 2010 a' fol 1181 u l-preżentata tar-relazzjoni tiegħu fil-verbal tal-4 ta' Marzu 2011 a' fol 1230). Jirriżulta li dan iż-żmien li nĥela b'rabta ma din it-talba kien xorta kollu ta' xejn billi, apparti li kellha definittivament issir ferm qabel, il-Qorti tal-Maġistrati fis-sentenza finali tagħha ddikjarat li ma setgħetx tanalizza din il-prova vizwali billi d-DVD li sar fuq inkarigu ta' dan l-espert kien difettuż (!) (ara sentenza a' fol 2495 tal-proċeduri numru 346/16).*

67. *Iċ-ċirasa tqegħdet fuq il-pudina (pun not intended) meta minkejja li fl-udjenza tal-4 ta' Marzu 2011 il-prosekuzzjoni reġgħet iddikjarat għall-eneżima darba li ma baqalix aktar provi xi tressaq hekk kif l-espert xehed u espleta l-inkarigu tiegħu billi ppreżenta dan id-DVD, (ara verbal fol 1230), l-Avukat Ġenerali b'mod inkomprensibbli għall-aħħar reġa ddeċieda jaħli rinviju ieħor sabiex jitlob lil Qorti tiegħu konjizzjoni ta' kull prova oħra li l-Pulizija jidhrilha xieraq li tressaq f'dan il-każ (ara rinviju tal-25 ta' April 2011 a' fol 1242). Konsegwentement reġgħet inĥliet udjenza oħra fejn fiha l-Prosekuzzjoni għal darb' oħra ddikjarat li mgħandhiex provi oħra xi tressaq (ara vheral tat-13 ta' Mejju 2011 a' fol 1267).*

Kien biss f'dan l-istadju, preċiżament fis-16 ta' Ġunju 2011, jiġifieri seba' snin u kwazi xahrejn wara li nfetħu dawn il-proċeduri, li l-Avukat Ġenerali sa fl-aħħar ħareġ l-att ta' akkuża bin-numru 13/2011 (ara fol 1282).

68. *F'din l-Att ta' Akkuża, l-Avukat Ġenerali akkuża lir-rikorrenti b'delitti tali li għalihom talab lil Qorti Kriminali jiġi kkundannat, inter alia, għal għomru l-ħabs biż-żieda tal-piena tar-rekluzjoni (ara fol 1284). Fil-11 ta' Lulju 2011, ir-rikorrenti preżenta nota ta' eċċezzjonijiet a tenur tal-artikolu 438(2) tal-Kap. 9 (ara fol 1314) li ġew trattati quddiem il-Qorti Kriminali fis-17 ta' Ottubru 2011 (ara verbal a' fol 1353) u deċiżi fis-6 ta' Jannar 2012 (ara fol 1374). Ir-rikorrenti u l-ko-imputata Giovanna Pace appellaw min din is-Sentenza b'rikorsi separati preżentati fil-11 ta' Jannar 2012 (ir-rikors ta' Giovanna Pace jinstab a' fol 1418 filwaqt li tar-rikorrenti mhuwiex in atti). Dan l-Appell ġie trattat sena wara fil-31 ta' Jannar 2013 (ara verbal 1465) u deċiż fit-13 ta' Ġunju 2013 (ara sentenza a' fol 1517). B'dik is-sentenza l-Qorti tal-Appell Kriminali ċaħdet l-appelli u ordnat li l-atti jiġu minnufih rimessi lill-Qorti Kriminali.*

69. *B'digriet tal-5 ta' Novembru 2013 (a' fol 1588) il-Qorti Kriminali qiegħdet il-kawża għas-smiegħ għas-17 ta' Frar 2014. Izda b'rikors preżentat fl-20 ta' Novembru 2013 (a' fol 1601), ir-rikorrenti talab lil Qorti Kriminali tirrimanda l-atti quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali) a tenur ta' l-artikolu 46(3) tal-Kostituzzjoni ta' Malta sabiex jiġi determinat jekk id-diskrezzjoni li għandu l-Avukat Ġenerali*

fil-Kap. 101 li jagħzel jekk akkużat ikollux il-kawża tiegħu deċiża mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali jew mill-Qorti Kriminali tilledix id-drittijiet tiegħu taħt l-artikolu 7 tal-Konvenzjoni Ewropea Dwar id-Drittijiet tal-Bniedem. Din it-talba intlaqat b'digriet tas-26 ta' Novembru 2013 (ara fol 1613). L-istess għamlet il-ko-imputata Giovanna Pace (ara rikors a' fol 1615 u digriet a' fol 1629).

70. *Dan ir-rikors ġie kkunsidrat mill-Qorti Ċivili Prim' Awla (Sede Kostituzzjonali) fl-atti tar-referenza numru 94/2013AE u deċiż fit-28 ta' Marzu 2014 (ara verbal a' fol 17 fl-atti ta' din ir-referenza). Fis-sentenza tagħha il-Qorti msemmija wieġbet għat-talba postulata fir-rikors tar-rikorrenti għar-referenza kostituzzjonali fl-affermattiv fis-sens li hemm ksur tal-artikolu 7 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Artikolu 39(8) tal-Kostituzzjoni minħabba d-diskrezzjoni li għandu l-Avukat Ġenerali skont l-Artikolu 22 tal-Kap. 101 (ara sentenza fl-atti tal-proċeduri kriminali a' fol 1645). L-Avukat Ġenerali kien appella min din is-sentenza b'rikors preżentat fl- 10 ta' April 2014 (a' fol 26 fl-atti tar-referenza). L-Avukat Ġenerali iżda ma kienx baqalu aktar interess f'din ir-referenza billi kien laħaq ġie introdott l-artikolu 22(2A) (b) fil-Kap. 101 permezz tal-Att XXIV tal-2014 (ara verbal fl-atti tar-referenza a' fol 49). B'dan l-artikolu l-akkużat ingħata lilu l-fakultá li jitlob b'rikors lil-Qorti Kriminali preżentat fit-termini hemm imposti sabiex tordna li huwa jiġi ġġudikat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u l-Qorti Kriminali għandha tiddeċiedi quddiem liema qorti l-akkużat għandu jiġi ġġudikat wara li tkun semgħet lil akkużat u lill-Avukat Ġenerali.*

71. *Ir-rikorrenti fil-fatt ippreżenta dan ir-rikors a tenur tal-imsemmi artikolu 22(2A)(b) tal-Kap. 101 fil-15 ta' Settembru 2014 (ara fol 1661 fl-atti tal-proċeduri kriminali). Il-Qorti Kriminali lanqas biss kellha għalfejn tiddeċiedi dan ir-rikors u fil-fatt astjeniet milli tiegħu konjizzjoni ulterjuri tiegħu (ara digrieti tas-6 ta' Novembru 2014 a' fol 1669). Dan peress li l-Avukat Ġenerali informha lill-istess Qorti li sejjer jippreżenta kontro ordni (ara verbal tat-3 ta' Ottubru 2014 a' fol 1670) kif fil-fatt ippreżentha fil-konfront tar-rikorrenti u anke taż-żewġ ko-imputati l-oħra fit-31 ta' Ottubru 2014 (a' fol 1690). B'din il-kontra ordni, l-Avukat Ġenerali ordna bis-saħħa tal-artikolu 31 tal-Kap. 101 li r-rikorrenti jiġi proċessat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.*

72. *Isegwi għalhekk li meta ħareġ l-Att tal-akkuża fil-konfront tar-rikorrenti li biha talab li jiġi kkundannat għal-għomor il-ħabs biż-żieda tal-piena tar-rekluzjoni, l-Avukat Ġenerali uża d-diskrezzjoni mogħtija lilu taħt il-Kap. 101 ħażin. Dan bil-konsegwenza li nħela iktar minn tlett snin u erba' xhur oħra żmien min mindu ħareġ l-att tal-akkuża fis-16 ta' Ġunju 2011 sakemm hu stess ħareġ il-kontro ordni fil-31 ta' Ottubru 2014. Dan appart i-ansjetá li bla dubju ħoloq lir-rikorrenti għal dan iż-żmien kollu min meta bl-att ta' akkuża dendillu fuq rasu l-possibilitá għalkundanna ta' għomor il-ħabs u piena ta' rekluzjoni.*

73. *Il-kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali giet appuntata għat-12 ta' Diċembru 2014 (ara avviz a' fol 1693). Dik inhar il-Qorti rrinvijat l-atti għand l-Avukat Ġenerali sabiex ikun f'qagħda li jibgħat l-artikoli. Dawn inħarġu fit-13 ta' Jannar 2015 (a' fol 1697). Ir-rikorrenti kien għalhekk f'qagħda li jipproduċi l-provi tiegħu fl-udjenza ta' wara, li kienet dik tas-27 ta' Marzu 2015 (ara verbal a' fol 1700). Sebgha udjenzi wara, preċiżament dik tad-29 ta' April 2016, cioè sena u xahar wara li l-kawża giet rimessa għal provi tar-rikorrenti, l-istess rikorrenti talab li jressaq il-provi skont l-artikolu 8(2) u 13 tal-Kap. 537 sabiex umbagħad il-Qorti tkun tista tgħaddi biex tiddeċiedi a tenur tal-artikolu 8(1) tal-Kap. 537 u tikkonverti ruħha f'Qorti dwar id-Droga (ara verbal a' fol 1792). Il-Qorti laqgħet it-talba b'digriet tat-3 ta' Ġunju 2016 u konsegwentement ordnat is-separazzjoni tal-ġudizzju fis-sens li l-każ tar-rikorrenti Christopher Mazzitelli jipproċedi separatament mill-każ kontra Giovanna Pace fl-atti tal-kumpilazzjoni bin-numru 346/16 li ġew differiti għat-13 ta' Lulju 2016 (ara verbal tat-3 ta' Ġunju 2016 a' fol 1800 u digriet fl-atti tal-kumpilazzjoni nru 346/16 Volum 6 a' fol 2401).*

74. *Dawn il-proċeduri fil-konfront tar-rikorrenti ġew konkluzi sena u tlett xhur wara bis-sentenza mogħtija fit-13 ta' Ottubru 2017 (a' fol 2476 fl-atti numru 346/16). Permezz tagħha u għal raġunijiet hemm imsemmija, dik il-Qorti sabet lir-rikorrenti ħati biss ta' pussess sempliċi u tal-addebitu tar-reċidiva u għaddiet biex tikkunannah penali ta' mitt Ewro (€100), filwaqt li sabitu mhux ħati tal-bqija tal-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tiegħu u konsegwentement illiberatu minnhom. L-ordni tal-iffriżar tal-assi tar-rikorrenti giet sussegwentement revokata b'digriet tal-1 ta' Marzu 2019 (fol 2503 u pubblikazzjoni fil-gazzetta tal-gvern a' fol 2508, ibid) wara talba li saret mir-rikorrenti stess b'rikors preżentat fis-27 ta' Frar 2019 (ara fol 2502, ibid).*

75. *Joħroġ għalhekk li minn akkuża b'penali ta' għomor il-ħabs, ir-rikorrenti ġie liberat minn kull imputazzjoni dedotta kontrih ħlief għal dak ta' pussess sempliċi. Dan wara erbgħatax -il sena, disa' xhur u sbgħatax -il ġurnata. Joħroġ evidenti li dan id-dewmien ma nħoloqx għax il-każ kriminali kontra r-rikorrenti kien milqut b' xi kumplessità. Anzi, l-fatti marbuta ma dan il-każ kienu sempliċi, kif tenniet il-Qorti Kriminali stess hi u tikkonsidra r-rikors tar-rikorrenti għal referenza kostituzzjonali (ara fol 1613).*

76. *Dan id-dewmien ġie kaġunat unikament mill-Avukat Ġenerali li ma mexxiex il-proċedura tar-rinviju b'mod għaqli, bid-debita attenzjoni, impenn u b'ko-ordinazzjoni bejnu u bejn il-Pulizija Eżekuttiva. Dan tant li, wara ben seba' snin u xahrejn li fihom qgħad ikaxkar saqajh u jinsisti b'ghebusija ta' ras mal-pulizija biex tippreżenta l-provi meta kienet diġa iddikjarat li eżawriet il-provi kollha tagħha f'iktar minn okkażjoni waħda, spicċa uża d-diskrezzjoni tiegħu ħażin u flok ma bgħat l-artikoli, għadda biex joħroġ fil-konfront tar-rikorrenti att t'akkuża li biha talab li jiġi kkundannat għal-għomor il-ħabs biż-żieda tal-piena tar-rekluzjoni. Dan bil-konsegwenza li nħela iktar minn tlett snin u erba' xhur oħra żmien*

sakemm ħareġ il-kontro ordni fil-31 ta' Otturbu 2014. Biex tkompli tgħaxxaq, l-Avukat Ġenerali baqa sal-5 ta' Mejju 2015 joġġezzjona għal kull talba tar-rikorrenti għal-ħelsien mill-arrest tar-rikorrenti umbagħad għal varjazzjoni tal-kondizzjoni tar-rinkażar fuq nuqqas ta' bidla ta' ċirkostanzi, anka wara li ħareġ il-kontro ordni. Dan minkejja li t-trapass taż-żmien u l-bidla tal-ġudizzju minn quddiem il-Qorti Kriminali għal quddiem il-Qorti tal-Maġistrati kienu, flimkien mal-fatt li r-rikorrenti dejjem osserva l-istess kondizzjoni, bla dubju jikkostitwixxu bidliet sinjifikanti fiċ-ċirkostanzi tar-rikorrenti.

77. Izda fl-aħħar mill-aħħar u fid-dawl ta' dak espost fil-kunsiderazzjonijiet legali supra, kien sta għal dik l-awtorità li kellha f'idejha it-tmexxija mgħaġġla tas-smiegħ tal-proċeduri kriminali, jiġfieri għal-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Strutturja, li tiżgura li dan id-dewmien ma jiġix permess. Dik il-Qorti kienet fi dmir li ma tippermettix l-Avukat Ġenerali li jabbuża mill-proċess ġudizzjarju. Hija kellha teziġi lill-Avukat Ġenerali sabiex jaqdi dimirijietu taħt l-artikolu 405 tal-Kap. 9 fi żmien raġonevoli (ara **Zakkarija Calleja vs. Avukat Ġenerali** ġia ċitata supra). Kien sta wkoll għal dik il-Qorti li ma tistrieħx bl-ament fuq l-oġġezzjonijiet tal-Avukat Ġenerali u tiċhad it-talbiet tar-rikorrenti għal varjazzjoni tal-kundizzjoni tar-rinkażar. Dik il-Qorti izda ma ħadet l-ebda inizzjattiva f'dan is-sens. B'dan il-mod dik il-Qorti kienet sostanzjalment il-kontributriċi ta' dan id-dewmien irraġjonevoli.

78. Bl-istess mod ikkontribwew għad-dewmien fl-aġir tagħhom l-Qorti tal-Appell Kriminali u l-Qorti Kriminali. Il-Qorti tal-Appell Kriminali ħadet kważi sena mill-preżentata tar-rikors tal-appell mis-sentenza fuq l-eċċezzjonijiet preliminari tar-rikorrent tal-11 ta' Jannar 2012 sakemm appuntat u semgħet l-appell fil-31 ta' Jannar 2013. Il-Qorti Kriminali umbagħad ħadet ħames xhur mid-data tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fit-13 ta' Ġunju 2013 sakemm b'digriet tal-5 ta' Novembru 2013 qiegħdet il-kawża għas-smiegħ għal tlett xhur oħra, preċiżament għas-17 ta' Frar 2014. Dan għalkemm fil-mori ġie preżentat mir-rikorrenti ir-rikors għar-referenza kostituzzjonali. Jista' jkun li dan id-dewmien kien kaġun tal-volum kbir tax-xogħol li jiġi preżentat quddiem il-Qorti msemmija. Izda f'dak il-każ "tissubentra b'mod aktar dirett ir-responsabbiltà ta' l-Istat, li għandu l-obbligu li jipprovdi l-istrutturi legali u r-risorsi l-oħra kollha, inkluzi risorsi umani, biex kemm jista' jkun ma jkunx hemm dewmien" (**Francis Said vs. L-Avukat Ġenerali, Qorti Kostituzzjonali, 12 ta' Frar 2010**).

79. Din il-Qorti tqis li l-Pulizija wkoll ikkontribwiet għad-dewmien tal-proċeduri kriminali in mertu meta ħadet sentejn u ħames xhur sabiex tipproduċi ċ-ċertifikat mediku ta' SM 45 skont kif mitlub mill-Avukat Ġenerali. Dan meta l-istess ċertifikat kien diġa mgħoti lilha u għalhekk kien fil-pussess tagħha. Il-Qorti tagħraf li matul daż-żmien kollu r-rikorrent Mazzitelli lanqas ma kkopera b'mod attiv biex iħaffef il-proċeduri. Flief meta ġie biex jixhed fis-16 ta' Frar 2015 (ara xhieda a' fol 2409), huwa qatt ma rreġistra ilment għad-dewmien tal-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu.

80. *Iżda matul il-perkors tal-proċeduri kriminali kontrih, ir-rikorrenti la uża tattiči ta' dewmien u lanqas kien assenti mill-jidher għas-seduti ħlief għal seba udjenzi fejn erba' minnhom ġie prodott ċertifikat mediku u ingħatat l-awtorizzazzjoni mill-avukat tiegħu sabiex il-kawża titkompla fl-assenza tiegħu (ara verbali tat-30 ta' April 2009 a' fol 677, 25 ta' Awwissu 2009 a' fol 738, 26 ta' Frar 2010 a' fol 916, 29 ta' Ottubru 2010 a' fol 1181 u verbal 4 ta' Marzu 2011 a' fol 1230), darb' oħra talab differiment (ara verbal 30 t'Ottubru 2015 a' fol 1782) u darba waħda biss kien indispost (verbal 12 ta' Frar 2009 a' fol 652). Ir-rikorrent għalhekk wera d-diliġenza meħtieġa fit-twettieq tal-kawża tiegħu.....*

81. *Il-Qorti sejra għalhekk tgħaddi biex tikkonsidra t-tielet talba tar-rikorrenti għal kumpens xieraq bħala rimedju effettiv għal proċedimenti li ġew konkluzi fi żmien mhux raġonevoli.*

.....

87. *Għalhekk il-Qorti sejra tgħaddi biex, fid-dawl ta' dak hawn ikkunsidrat, ser tillikwida l-kumpens morali dovut lir-rikorrent fis-somma ta' għaxar elef ewro (€10,000)".*

5. B'rikors preżentat fit-22 ta' Marzu, 2021 l-attur appella mis-sentenza tal-ewwel Qorti bl-ilmenti jkunu li naqset milli tillikwida kumpens pekunjarju u s-somma ta' għaxart elef euro (€10,000) hi ftit wisq. Għalhekk l-ilment tal-attur hu li l-ewwel Qorti ma tatux rimedju effettiv. Permezz ta' twegiba preżentata fil-5 ta' April, 2021 l-appellati wiegħbu u fl-istess ħin ippreżentaw appell inċidentali li bih ilmentaw li l-kumpens likwidat mill-ewwel Qorti hu eċċessiv.

Konsiderazzjoni.

6. B'referenza għall-ewwel aggravju l-attur ilmenta li kumpens ta' €10,000:

“..... ma jagħmilx ġieħ lill-esperjenza qarsa li huwa għadda minnha b’kawża tad-dewmien eżagerat tal-proċeduri kriminali. It-tigrib li għadda minnu l-appellant, għadu jinħass sal-lum.

*.....
F’dan id-dawl, għalkemm huwa minnu li l-ġurisprudenza nostra tgħid li l-likwidazzjoni tal-kumpens titħalla f’idejn il-ġudikant li jkun qiegħed jippresjedi fuq din il-kawża kostituzzjonali, u allura dak il-kumpens jingħata arbitrio boni viri, pero’ dan m’għandux ifisser li l-likwidazzjoni ta’ dak il-kumpens għadna tkun mingħajr kejl, dipendenti biss fuq dak li jhoss il-ġudikant. Is-sentenzi suċċitati sija dawk nostrana u sija dawk Ewropej, jgħallmu li dan il-kumpens irid jiġi mixtarr ukoll fid-awl tat-tigrib mill-imġarrab, dak kollu li għadda minnu l-appellant inkluż is-sofferenzi psikjatriċi, il-biża mill-piena, id-diffikulta’ li jsib impieg, it-tbatija li għadda minnha minħabba li ma setax lanqas imantni lil uliedu li kienu għandhom t’a eta tenera ta’ ftit snin – li dan kollu ġie imġarrab tul id-dekors tal-fuq minn erbatax-il sena u li dawn l-effetti detrimental għandhom jinħassu sa llum anke wara li l-appellat tista’ tgħid ġie liberat minn kważi kull akkuża li kellu kontrib.*

Illli frankament l-ebda kumpens mhu se jġib lura l-erbatax-il sena dewmien, il-ħajja li kellu l-appellant qabel ma bdew dawn il-proċeduri. Fil-verita’ ma jeżisti l-ebda rimedju li jista’ jsewwi dak li ġie imġarrab minn l-appellant. U appuntu għalhekk l-għotja tal-kumpens – il-just satisfaction – għandha tiġi mgħarbla wkoll f’dan id-dawl li d-dannu li sofru l-appellant – il-ksur tal-jeddijiet fundamentali tiegħu – b’kawża tal-aġir amministrattiv huwa irreparabbli. Dan it-tigrib jimmerita kumpens morali akbar”.

7. Fis-sentenza **Juri Mets v. Estonia** (numru 28967/10) tat-28 ta’

Ġunju, 2010, il-QEDB osservat:

“30. As regards the question whether the redress afforded was adequate and sufficient, the Court reiterates that in length-of-proceedings cases one of the characteristics of sufficient redress which may remove a litigant’s victim status relates to the amount awarded”.

8. L-ewwel Qorti għamlet analiżi dettaljata dwar id-dewmien żejjed li

kien hemm fil-kawża Kriminali. Dan hu każ ieħor li juri l-ħtieġa li minnufih

isir tibdil fil-mod kif isir il-proċess Kriminali. F’dan ir-rigward biżżejjed

jissemma li l-attur tressaq il-qorti fl-20 ta’ April, 2004, u kien biss fis-16 ta’

Ġunju, 2011, cioè` iktar minn seba’ snin wara, li l-Avukat Ġenerali ħareġ

I-att ta' akkuża kontrih. Tkaxkir tas-saqajn min-naħa tal-pulizija u l-Avukat Ġenerali li jwassal għal dan it-tip ta' ineffiċjenza. Minkejja dan l-attur spiċċa jiġi għudikat mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali wara ordni li ħareġ l-Avukat Ġenerali fil-31 ta' Ottubru, 2014 sabiex l-attur jiġi għudikat minn dik il-Qorti. Hu altru milli evidenti li dan il-każ ma kienx xi wieħed kumpless, u mill-atti tal-proċeduri Kriminali joħroġ lampanti n-nuqqas ta' effiċjenza min-naħa tal-pulizija u l-Avukat Ġenerali, u f'okkażjonijiet tal-qorti li quddiemha instema' l-każ.

9. Il-Qorti tosserva li mis-sentenza appellata hu evidenti li d-dewmien żejjed ma kienx tul il-perjodu kollu mid-data li l-attur tressaq il-qorti b'arrest (22 ta' April, 2004) sal-ġurnata tas-sentenza li ngħatat fil-25 ta' Jannar, 2019. Dan minkejja li l-ewwel Qorti qalet li l-attur dam fi stat ta' incertezza mill-20 ta' April, 2004 sas-6 ta' Frar, 2019. Saħansitra fil-parti dispożittiva tas-sentenza l-ewwel Qorti ddecidiet li l-1 ta' Jannar, 2010 hi d-data "*.... li fiha kellhom raġonevolment ikunu terminati definittivament il-proċeduri kontra r-rikorrent u dan fid-dawl tat-tagħlim ġurisprudenzjali fuq imsemmija*". Ma sarx appell minn dik il-parti tas-sentenza.

10. Il-Qorti tagħmel referenza għal sentenzi li ngħataw mill-QEDB dwar kawżi Kriminali u l-kumpens li ordnat li jitħallas:

- i. **Bevs v. Ukraine** (7307/05) tat-18 ta' Settembru, 2009. Il-perjodu rilevanti hu mill-31 ta' Mejju, 2002 u kienu għadhom ma spiċċawx. Kumpens non-pekunjarju ta' €2,000;
- ii. **Galea and Pavia v. Malta** (77209/16; 77225/16) tal-11 ta' Frar, 2020. Il-perjodu rilevanti kien ta' sittax-il sena. Kumpens non-pekunjarju ta' €17,000 lil kull applikant, b'żieda mal-€5,000 li ngħata kull applikant mill-Qorti Kostituzzjonali;
- iii. **Kishazi and Others v. Hungary** (28814/19; 32428/19; 63432/19) tat-22 ta' Ottubru, 2020. Perjodu rilevanti fil-każ ta' Kishazi kien mill-15 ta' Ottubru, 2008 sad-29 ta' Novembru, 2018. Kumpens ta' €6,500 u li skont is-sentenza jkopri "*.... pecuniary and non-pecuniary damage and costs and expenses per applicant*";
- iv. **Delic v. Bosnia and Herzegovina** (59181/18) tat-2 ta' Marzu, 2021. Perjodu rilevanti kien mit-23 ta' Ottubru, 2012 sas-27 ta' Jannar, 2020. Kumpens non-pekunjarju ta' €1,800;
- v. **Lewandowski v. Poland** (29848/17) tat-18 ta' Marzu, 2021. Il-perjodu rilevanti kien mill-25 ta' Mejju, 2008 sal-11 ta' Ottubru, 2016. Kumpens non-pekunjarju ta' €2,600;

vi. ***Slawinski v. Poland (61039/16)*** tal-15 ta' April, 2021. Il-perjodu rilevanti hu mis-26 ta' Frar, 2002 sas-17 ta' Marzu, 2016. Kumpens non-pekunjarju ta' €10,000 wara li Qorti Reġjonali kienet ordnat kumpens ta' €475 għad-dewmien żejjed;

vii. ***Pastukhov & Molokovshkylek v. Ukraine*** (24072/20 u 24111/20) tad-29 ta' April, 2021. Il-perjodu rilevanti kien ta' iktar minn tnax-il sena. Kumpens ta' €4,200 lil kull applikant u li skont is-sentenza jkopri "*... pecuniary and non-pecuniary damage and costs and expenses per applicant*";

11. Il-Qorti hi tal-fehma li meta tqis dawk is-sentenzi b'mod ġenerali, il-kumpens ta' €10,000 mhuwiex baxx. Ovvjament f'dan ir-rigward l-ewwel Qorti tgawdi minn element mhux żgħir ta' diskrezzjoni u ma nġabux argumenti li jistgħu jikkonvinċu lil din il-Qorti li l-ewwel Qorti żbaljat.

12. Magħmula dawn il-konsiderazzjonijiet l-ewwel aggravju hu miċhud.

13. It-tieni aggravju hu li l-ewwel Qorti ma kkunsidratx li l-attur soffra debilita' permanenti ta' 15% f'*post traumatic disorder* kawża tad-dewmien tal-kawża Kriminali, kif jingħad fir-rapport tal-psikjatra Dr. Joseph Spiteri.

14. M'hemmx dubju li dewmien żejjed f'proċeduri Kriminali jista' jwassal għall-kumpens pekunjarju. Hekk per eżempju fis-sentenza

Anton Camilleri v. Avukat Ġenerali tal-1 ta' Frar, 2016, din il-Qorti qalet:

“Meta jiġi riskontrat dewmien skont l-artikolu 6, ir-rimedju għandu jkun, bħala regola, kumpens konsistenti f'danni morali li jkunu jirrispekkjaw id-dewmien ingustifikat, u dan indipendentement min-natura tal-kawża jew il-valur tal-proprjeta' in kontestazzjoni, u bla preġudizzju għad-danni materjali ossija reali li dak id-dewmien seta' effettivament ikkawża”; (Kost. 3.2.2009 fil-kawża fl-ismijiet Gasan Enterprises Limited vs Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar).”

15. L-attur ilmenta:

“L-appellant ma ingħatax danni materjali mill-Ewwel Qorti – lucrum cessans – abbażi tal-ħmistax fil-mija (15%) Post-Traumatic disorder li sofra b'kawża tad-dewmien irragonevoli fil-proċeduri kriminali li kellu kontrib. In-ness bejn it-tigrib materjali u l-kawża tiegħu gie ppruvat mill-psikjatra, li r-rapport tiegħu fl-ebda stadju ma gie immeri mill-intimati. Il-psikjatra Spiteri jgħid li l-ipprolungar tal-proċeduri kriminali ikkawżaw din id-dizabilita lill-appellanti.

Id-danni huma għalhekk ippruvati, u l-appellant ħaqqu jkun ikkumpensat tagħhom – billi skont dak ippronunzjat mill-ġurisprudenza tagħna, għandu jiġi imqiegħed lura fl-istat illi kien qabel ma seħħ il-ksur tad-drittijiet fundamentali tiegħu.

Dan l-argument jagħmel sens, 'l għaliex ma hemm l-ebda mod ieħor kif l-appellanti jista' jiġi ikkumpensat stante li dannu imġarrab – id-dannu reali psikiku – inħoloq mill-ksur tad-drittijiet fundamentali tiegħu, u għalhekk dan id-dannu jista' jingabar biss m'għand din il-Qorti. Fl-aħħar mill-aħħar kien għalhekk li l-appellant fil-ħamsa talba tiegħu talab lill-Qorti sabiex 'tagħmel dawk l-ordnijiet u jew direttivi li tqis xierqa u twettaq u tiżgura rimedju effettiv għall-vjolazzjoni tad-drittijiet fundamentali sofferti mir-rikorrenti”.

16. Hu fatt li l-ewwel Qorti m'għamlet l-ebda konsiderazzjoni dwar jekk l-attur għandux jingħata kumpens pekunjarju (ara paragrafi 81 sa 87 tas-sentenza appellata). Dan minkejja li fin-nota ta' sottomissjonijiet għamilha

ċara li kien qiegħed jippretendi dak it-tip ta' kumpens (ara paragrafi 19 sa 22 ta' dak l-att ġudizzjarju). Pero' hu fatt ukoll li fl-ebda stadju tal-proċeduri quddiem l-ewwel Qorti l-attur ma ta' spjegazzjoni tal-*lucrum cessans* li jippretendi.

17. Quddiem l-ewwel Qorti l-attur ippreżenta rapport tal-psikjatra Dr. Joseph Spiteri, datat 20 ta' Frar, 2020 u konfermat bil-ġurament. F'dak ir-rapport jingħad:

“Medical and Psychiatric History.

He has a childhood history of Attention Deficit Hyperactivity Disorder since childhood. He has a history of depression with underlying schizo-affect traits. Apparently his condition has deteriorated over the last few years rendering him unfit for gainful employment. He also has a history of cannabis misuse and alcohol related problems. These problems had been present since the age of sixteen only to be controlled over the last couple of months. He has been under my care for the last seven years where he was treated for these conditions and post-traumatic stress disorder. He was treated with Faverin (an antidepressant) and Largactil (a neuroleptic).

Diagnosis.

Apart from the chronic psychiatric conditions which he suffered from Mr Mazzatelli was experiencing features and condition of post-traumatic stress disorder. This condition was precipitated and perpetuated by the prolonged court proceeding. The link was evident as the contents of his thought process were always linked to this situation.

Treatment.

As described above he was treated with Faverin 200mg daily and Largactil varying dose according to his mental state. He also received supportive therapy on regular bimonthly visits.

Prognosis.

Now that the case has been concluded Mr Mazzatelli is feeling a sense of guilt of how he has waited for so long and how his excessive

concerns wasted his quality of living during these 14 years. He also has a sense of anger and anguish.

He has to continue his medication but due to underlying conditions his prognosis is not expected to improve.

Medico-Legal Aspects.

The Depressive condition will not be evaluated as Mr Mazzatelli did suffer from this condition before the case in question. However, it must be noted that it is likely that this condition had deteriorated.

The Post-Traumatic stress disorder appears to be a resultant of the abnormally prolonged court case.

Applying the criteria from the Emendi Fil-Liġi dwar Danni Ċivili (PG26) The condition has a 15% disability.

Furthermore Mr Mazzatelli has been found unfit for gainful employment by the Social Services Medical Board”.

18. Il-psikjatra qatt ma xehed quddiem l-ewwel Qorti, u dik hi l-unika prova medika li hemm fl-atti. Fir-rapport ma spjegax x’kienu s-sintomi li seta’ kien qiegħed ibati minnhom l-attur u li wassluh biex jiddikjara li qiegħed ibati minn *post traumatic disorder*. Lanqas m’hemm provi li dik il-kundizzjoni kellha konsegwenza fuq il-qligħ tal-attur.

19. Mir-rapport ta’ Dr. Spiteri il-Qorti ma tistax tikkonkludi li l-attur sofra xi telf ta’ qligħ minħabba d-dewmien eżaġerat fil-kawża Kriminali. Kif jirriżulta mir-rapport kien ilu miż-żoghħżija jabbuża mid-droga u l-alkoħol, depressjoni u l-kundizzjoni ta’ *attention deficit hyperactivity disorder* (ADHD). Dan appartu li fir-rapport m’hemmx spjegazzjoni dwar meta l-ewwel darba l-attur gie *diagnosed* bil-kundizzjoni ta’ *post traumatic stress disorder*.

20. Rilevanti wkoll kif fil-perjodu li kienu pendenti l-proċeduri Kriminali ma jirriżultax li l-attur qatt ilmenta li d-dewmien kien qiegħed jikkaġunалу dik id-diżordni mentali. Dan iktar u iktar meta tikkunsidra li skont ir-rapport ta' Dr. Spiteri ta' Frar 2020, l-attur kien ilu seba' snin taħt il-kura tiegħu. Jekk id-dewmien fil-proċess Kriminali kien qiegħed jikkaġuna tant tbatija lill-attur, il-qorti kienet tistenna li jilmenta mal-Qorti li kienet qiegħda tisma' l-kawża Kriminali u jagħmel talba sabiex il-każ tiegħu jinstema' bl-urġenza, b'talba sabiex tisma' lit-tabib li qal li kien qiegħed jikkurah. Minn dan kollu ma sar xejn, apparti li ħa ż-żmien kollu li kellu bżonn sabiex iressaq il-provi tiegħu u jsiru s-sottomissjonijiet mid-difensur tiegħu.

21. Wara li qrat l-atti l-Qorti hi tal-fehma li ma saritx prova li hemm konnessjoni bejn il-kundizzjoni ta' *post traumatic stress disorder* u l-*lucrum cessans* li l-attur qiegħed jippretendi.

Appell inċidentali.

22. L-Avukat tal-Istat u l-Avukat Ġenerali ressqu appell inċidentali fejn isostnu li l-kumpens non-pekunjarju hu eċċessiv meta tikkunsidra li l-ewwel Qorti ordnat ukoll li jithallas imgħax b'rata ta' 5% mill-1 ta' Jannar, 2010 meta ma saritx talba f'dak is-sens. Komplex li fid-diversi sentenzi li rreferiet għalihom l-ewwel Qorti, fl-ebda waħda minnhom ma kien

stabbilit li f'kawżi ta' din ix-xorta għandu jingħata kumpens li jirrifletti telf ta' imgħax. Żied li l-attur kien ikkontribwixxa għad-dewmien, fis-sens li bejn Frar 2015 u Marzu 2017 il-kawża kienet differita għall-provi tiegħu. Perjodu li matulu ftit li xejn tressqu provi.

23. Il-fatt waħdu li f'dak il-perjodu kienu qegħdin jinstemgħu l-provi tal-attur, ma jfissirx li perjodu ta' sentejn għaddew minħabba nuqqasijiet tiegħu biss. Anzi meta wieħed jara l-verbali tas-seduti jirriżulta li kien hemm żewġ seduti li fihom ma sar xejn fuq ordni tal-qorti, u seduta li ma saritx minħabba l-Uffiċjal Prosekutur. Dan apparti li sat-3 ta' Ġunju, 2006 kien hemm żewġ akkużati oħra mal-attur. Hu fatt li dak il-perjodu kien għall-provi tad-difiża u seta' sar aħjar fis-sens li tqassar iż-żmien. Madankollu, dan ma jfissirx li l-ewwel Qorti ma kkunsidratx dik iċ-ċirkostanza.

24. Għal dak li jirrigwarda l-imgħax, l-ewwel Qorti ma tatx raġuni għalfejn dan għandu jithallas mill-1 ta' Jannar, 2010. Hu minnu li fir-rikors promotur l-attur talab ukoll lill-Qorti sabiex: *"4. Tagħmel u tagħti dawk l-ordnijiet u jew direttivi li tqis xierqa u twettaq u tiżgura rimedju effettiv għall-vjolazzjoni tad-drittijiet fundamentali sofferti mir-rikorrenti"*. Madankollu l-kumpens kien likwidat fil-ġurnata tas-sentenza, cioè` 2 ta' Marzu, 2021. Kien minn dakinhar li sar dovut il-kumpens non-pekunjarju

gjaladarba din il-Qorti ser tikkonfermah. Għalhekk l-impjgħax għandu jgħthallas minn dakinhar u mhux minn h̄dax-il sena qabel.

Għal dawn il-motivi tiċħad l-appell tal-attur bl-ispejjeż kontrih. Tilqa' parzjalment l-appell inċidentali tal-Avukat tal-Istat sa fejn kompatibbli ma' dak li ngħad hawn fuq u tvarja s-sentenza tal-ewwel Qorti fis-sens li l-impjgħax fuq il-kumpens non-pekunjarju hu dovut mid-data tas-sentenza tal-ewwel Qorti. Għall-kumplament tiċħad l-appell tal-Avukat tal-Istat u tikkonferma s-sentenza tal-ewwel Qorti. Spejjeż tal-appell inċidentali jinqasmu in kwantu għal $\frac{3}{4}$ (tlieta minn erbgħa) a karigu tal-Avukat Ġenerali u Avukat tal-Istat u $\frac{1}{4}$ (wieħed minn erbgħa) a karigu ta' Mazzitelli.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Anthony Ellul
Imħallef

Deputat Reġistratur
da